

jeg dog ikke, at det foreliggende Forslag gjør enten fra eller til i dette Spørgsmaal. Jeg frygter tværtimod for, at det isttebest for at vække Selvhjælpen vil føre til det Modsatte, nemlig til Slappelse i Samsundet; thi vi maa jo ved Forslag af denne Natur se hen ikke blot til den enkelte Klasse af Samsundet, men ogsaa til det Hele. Dertil kommer, at jeg tror, det vil være umuligt eller dog meget vanskeligt at føre et saadant Forslag ud i Livet. Jeg veed saaledes ikke, hvorledes man i de større Byer skal kunne føre Kontrol med en Arbejdsmands Indtægt eller paavise, at han er doven o. s. v. Sligt kan maasse gjøres i Landkommunerne, om end ogsaa der kun med Vanskelighed; men i Kjøbstæderne er det vistnok umuligt, og det gaar dog ikke vel an, ikke at have Overblik over, hvem det er, der trækker Vexler paa Statskassen og lader os Andre betale. Efter disse Udtalelser vil man forstaa, at jeg ikke ser mig istand til at stemme for Lovforslagets endelige Vedtagelse, med mindre det bliver væsentlig forandret, og det er jo muligt, at dette kan ske. Derimod stemmer jeg for Sagens videre Fremme, idet jeg ogsaa Spørgsmaalet underkastet en nøjagtig Prøvelse og er vis paa, at det er de ærede Forslagsstilleres alvorlige Mening, at man med et Forslag af den Natur vil kunne udrette noget Godt og Stort overfor Arbejderne.

Jørgensen: Naar man vil anlægge den rette Maalestok for Bedømmelsen af saavel det foreliggende Lovforslag som af det, der derefter staar opført paa Dagsordenen, tror jeg, man bør erindre, at der i Regjeringens Forslag om det offentlige Fattigvæsen findes to Kapitel, VIII og IX, af hvilke det første angaar Understøttelse under særlige Forhold, det andet den fri Fattigunderstøttelse. Først maa det dog være mig tilladt at sige, at Foranledningen til, at de to Lovforslag foreligge her, er den, at der i Udvalget var Enighed om, at visse Ting ikke hørte hjemme i Fattigloven og deriblandt Spørgsmaalet om den fri Fattigunderstøttelse. Det har i alt Fald været Anledning til, at et æret Medlem (Thorup) og jeg have tilladt os at indbringe et Forslag om dette særlige Omne, idet vi troede, allerede nu at staa paa et saadant Standpunkt med Hensyn til denne Sag, at vi vare i Stand til at forme og udtrykke, hvad vi mente, at der i saa Henseende burde gjøres fra Lovgivningsmagts Side. Naar andre ærede Medlemmer have optaget i deres Lovforslag Fattiglovens 8de Kapitel om Understøttelse under særlige Forhold tilligemed dens 9de

Kapitel, saa have vi ikke troet at kunne gaa med dertil, dels fordi vi mene, at det hele Terrain i Kapitel VIII er meget ufsendt og meget vanskeligt, og dels at man kun med stor Varsomhed bør gaa til at fastsætte Bestemmelser i den Retning, som indeholdes i det nævnte Kapitel. Jeg maa maasse gjøre en almindelig Bemærkning, som rammer saavel Kapitel VIII i Fattigloven som de Bestemmelser i det foreliggende Lovforslag, der slutte sig til dette Kapitel, den nemlig, at naar man her ønsker at støtte Selvhjælpen, saa kan jeg vel være ganske enig deri, men jeg tror rigtignok, at principielt ligger det i Selvhjælpens Karakter, at man helst maa støtte den paa det tidligste Stadium i Stedet for paa det sidste. Jeg tror, at det er bedre og mere overensstemmende med Selvhjælpens Væsen, at Bedkommende bliver støttet til at begynde og om fornødent at fortsætte med sine Indskud, saa kan han sikre sig det Fornødne og staa fri og uafhængig uden Trængsel til Hjælp, naar han først er kommen op til den Alder, da han skal nyde Frugten af de gjorte Opoffelser; jeg tror, som sagt, at det er en rigtigere Maade at hjælpe ham paa, hvad enten det nu skal ske gennem Tilskud af Hjælpekassen eller paa anden Maade, og vi have jo allerede Institutioner, som benytte Kommunekassen til at yde den Slags Hjælp. Naar jeg desuagtet ikke har kunnet stemme for at lade Kapitel VIII udgaa af Fattigloven, saa er det, fordi jeg, naar allerede Regjeringen fremkommer med Forslag til at supplere, hvad en Trængende opbeholder af en Alderdomsforpørgelseskasjer eller en Sygekasse, kun er i Stand til i Almindelighed at sige, at jeg kunde ønske, at man gik en anden Vej, men ikke i Stand til specielt at paavise, hvorledes man skulde gaa denne Vej. Derimod vil jeg ikke kunne gaa med til, hvad de ærede Herrer have foreslaaet i det foreliggende Lovforslag, og jeg skal forsøge paa at sige hvorfor. Det ærede Medlem, som talte paa Forslagsstillernes Vegne, sagde ved Indbringelsen af Forslaget, at det var et Bidrag til Løsningen af Arbejderspørgsmaalet, og han tilspøiede i Dag, at man i Forslaget fjernede sig lige saa langt fra tvungne Bestemmelser overfor Arbejderne som fra det Standpunkt, at Staten Intet skulde gjøre. Dette kan maasse til en vis Grad være rigtigt; men det er et Spørgsmaal, om man saa ikke er kommet til at lade Staten gjøre for Meget. Naar man paa en virkelig aktiv Maade og for Uvor skal støtte Selvhjælpen, saa maa Betingelsen fremfor Alt være den, at den Selvhjælp, der skal støttes, er fuldstændig alvorlig ment, og